

OVERENSKOMST

MELLEM

DE I NORSK ARBEIDSGIVERFORENING STAAENDE
MEK. VERKSTEDER, SKIBSVERFTER OG STØBERIER
- OG NORSK JERN- OG METALARBEIDERFORBUND -

AF

15DE APRIL 1907

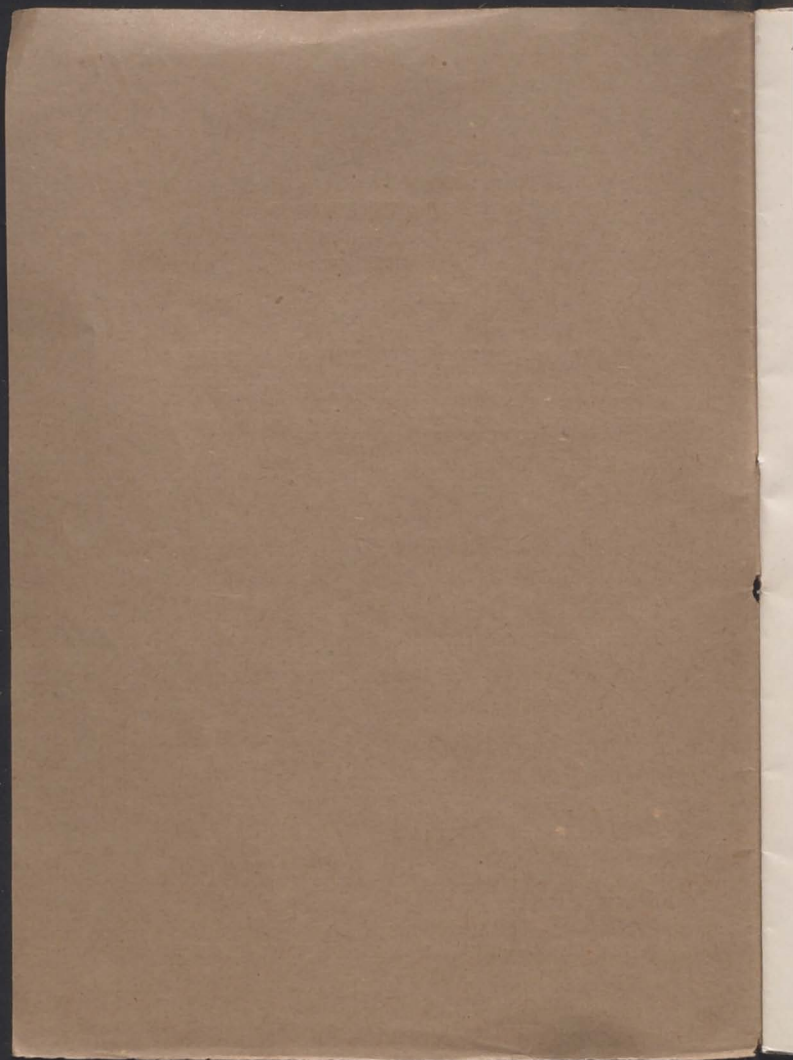
331.81(481)2

7.

24

KRISTIANIA 1907

TRYKT I ARBEIDERNES AKTIETRYKKERI

Overenskomst

mellem de i Norsk arbejdsgiverforening staaende mekaniske verksteder, skibsverfter og støberier og Norsk jern- og metalarbejderforbund.

Bestemmelser om mindsteløn.

§ 1.

a) Ved ethvert mekanisk verksted, skibsverft og støberi, der er medlem af Norsk arbejdsgiverforening, skal ingen arbeider — hverken fagarbejder eller hjælpearbejder — betales under de i denne overenskomst fastsatte mindstelønsatser. Undtagelser herfra se § 1 d og § 4.

b) Med mindsteløn forstaaes den laveste løn, som kan betales nogen arbeider, der er i besiddelse af de betingelser, som er bestemt i overenskomsten.

c) Dygtigere og mere betroede arbejdere betales højere løn end mindstelønnen. Lønnen for disse fastsættes efter nærmere aftale mellem arbejdsgiveren eller dennes repræsentant og hver enkelt arbeider.

d) Bestemmelsen om mindsteløn gjælder ikke lærlinge og kvinder. Undtagelser fra mindstelønssatserne kan ogsaa finde sted for arbejdere, hvis arbejdsevne paa grund af alderdom, sygdom eller vanførhed er nedsat. For disse fastsættes lønnen efter nærmere aftale mellem arbejdsgiveren og vedkommende arbeider.

§ 2.

a) Betingelserne for, at en arbeider anerkjendes som fagarbejder og erholder mindsteløn som saadan, er, at vedkommende ved fyldte 21 aar har udstaaet læretid paa lærekontrakt (se lærlinge) og derefter arbeidet 1 aar som udlærling — eller hvis ikke ud-

dannet under lærekontrakt — enten efter fyldte 22 aar og 5 aars arbeide i faget eller efter fyldte 23 aar og mindst 4 aars arbeide i faget bliver anerkjendt som fagarbeider. For at opnaa denne anerkjendelse, retter arbeideren en skriftlig henvendelse herom til sin arbeidsgiver og erholder et fagarbeiderbevis, saafremt arbeidsgiveren finder ham kvalificeret dertil.

b) Finder arbeidsgiveren ikke at kunne meddele arbeideren et saadant bevis, kan arbeideren kræve anledning til at aflægge dygtighedsprøve. For at bestemme, hvori prøven skal bestaa, og for at bedømme udførelsen, opnævnes to mand. Den ene af disse opnævnes af arbeiderne ved vedkommende afdeling ved verkstedet blandt dets dygtigste fagarbeidere, den anden, der kan være ansat ved eller udenfor vedkommende verksted, opnævnes af arbeidsgiveren. Bliver disse to enig om arbeidets godkjendelse, er arbeideren at anse som fagarbeider og fagarbeiderbevis udstedes. Det samme blir tilfældet, hvis den ene bedømmelsesmand og verkstedet godkjender arbeidet. Hvis derimod de to bedømmelsesmænd eller den ene og verkstedet ikke godkjender arbeidet, forblir vedkommende indtil videre hjælpearbeider, og kan fornyet forlangende om at udføre dygtighedsprøve ikke fremsættes før tidligst $\frac{3}{4}$ aar derefter.

c) Betingelse for, at en arbeider skal erholde den for hjælpearbeidere fastsatte mindsteløn, er, at vedkommende har fyldt 21 aar.

d) Arbeiderne er forpligtet til ved attester eller medlemsbogen at legitimere sin alder og fagalder.

§ 3.

a) Af hensyn til mindstelønnens størrelse inddeles verkstederne i følgende grupper: *1ste gruppe*: Kristiania, Fredriksstad, Drammen og Hamar. *2den gruppe*: Strømmen, Tønsberg, Kragerø, Stavanger, Bergen, Aalesund og Trondhjem. *3die gruppe*: Aadals brug, Mesna brug og Trolla brug. *4de gruppe*: Eidsfos verk.

b) Mindstelønnens størrelse fastsættes til:

	1. gruppe		2. gruppe		3. gruppe		4. gruppe	
	$15\frac{1}{4}$ 07	$15\frac{1}{4}$ 09	$15\frac{1}{4}$ 07	$15\frac{1}{4}$ 09	$15\frac{1}{4}$ 07	$15\frac{1}{4}$ 09	$15\frac{1}{4}$ 07	$15\frac{1}{4}$ 09
Fagarbeidere . .	32	34	30	32	28	30	26	28
Hjælpearbeidere	26	28	24	26	22	24	—	—

§ 4.

Man er enig om, at der for enkelte specialgruppers og fabrikers vedkommende kan fastsættes særskilte mindstelønssatser efter nærmere overenskomst mellem de stedlige organisationer eller hovedorganisationerne. Indtil enighed kan opnaaes, blir nærværende overenskomst i sin helhed gjældende.

§ 5.

Lønsforhøielse.

a) Verkstederne i Kristiania, Fredrikstad, Drammen, Strømmen og Hamar samt Kaldnes patentslip i Tønsberg.

1. Lønnen for fag- og hjælpearbeidere forhøies med 3 øre pr. time for dem, som har 21 til og med 40 øre pr. time og med 2 øre for dem, som har over 40 til og med 49 øre pr. time.

Lønningerne pr. 1ste januar 1907 lægges til grund.

2. Lønnen for lærlinge og gutter forhøies med 1 øre for dem, som har indtil 15 øre, og med 2 øre for dem, som har 15 indtil 21 øre pr. time.

Denne forhøielse gives udenom de regelmæssige tillæg.

3. Lønnen for kvinder forhøies med 2 øre pr. time.

Alle ovennævnte forhøielser gjælder fra 1ste uge efter overenskomstens ikrafttræden.

b) Verkstederne i Stavanger, Bergen, Aalesund og Trondhjem samt H. Henriksens smedie og mekaniske verksted i Tønsberg.

1. Lønnen for fag- og hjælpearbejdere forhøies med 4 øre pr. time for dem, som har 21 øre pr. time og derover.
2. Lønnen for kvinder, lærlinge og gutter forhøies med $1\frac{1}{2}$ øre for dem, som har indtil 15 øre og med $2\frac{1}{2}$ øre for dem, som har 15 indtil 21 øre pr. time.

Forhøielsen for lærlinge og gutter gives udenom de regelmæssige tillæg.

I de under punkterne 1 og 2 nævnte lønstillæg er indbefattet den forhøielse, som er en følge af arbejdstidens forkortelse. Forhøielserne gjælder fra 1ste uge efter overenskomstens ikrafttræden. For Stavanger støberi og dok og Rosenberg mekaniske verksted lægges imidlertid lønninger og arbejdstid pr. 1. decbr. 1906 til grund for de under punkt 1 nævnte arbejdere.

c) Aadalsbrug, Trolla brug og Eidsfos verk.

1. Lønnen for fag- og hjælpearbejdere forhøies med 3 øre for dem, som har 21 øre pr. time og derover.
2. Lønnen for lærlinge og gutter forhøies med $1\frac{1}{2}$ øre for dem, som har indtil 15 øre, og med $2\frac{1}{2}$ øre for dem, som har 15 indtil 21 øre pr. time. Denne forhøielse gives udenom de regelmæssige tillæg.

I de under punkterne 1 og 2 nævnte lønstillæg er indbefattet den forhøielse, som er en følge af arbejdstidens forkortelse. Forhøielsen gjælder fra 1ste uge efter overenskomstens ikrafttræden.

d) Ovennævnte lønstillæg gjælder, forsaavidt der ikke opnaaes et tilsvarende tillæg efter mindstelønsbestemmelserne. For de arbejdere, hvis arbejds-
evne paa grund af alderdom, sygdom eller vanførhed er nedsat, sker ingen lønsforhøielse undtagen for verkstederne i Stavanger, Bergen, Aalesund, Trondhjem, Aadalsbrug, Trolla brug og Eidsfos verk samt H. Hen-

riksen, Tønsberg, hvor timelønnen forhøies modsvarende arbeidstidens forkortelse.

e) Norsk jern- og metalarbeiderforbund forpligter sig, saalænge nærværende overenskomst varer, til ikke at støtte noget organisationsmæssigt krav om lønsforhøielse fra nogen af forbundets medlemmer overfor de bedrifter, som omfattes af denne overenskomst. Individuelle lønstillæg skal kunne finde sted.

f) Heller ikke maa nogen arbeidsgiver i samme tidsrum reducere de efter denne overenskomst gjældende lønninger, naar undtages for arbeidere, hvis arbeidsdygtighed er nedsat.

§ 6.

Akkordarbeide.

a) Akkordarbeide skal uhindret kunne anvendes ved alle verksteders samtlige afdelinger.

b) Der skal kunne anvendes forskjellige systemer. Forinden nye akkordsystemer, heri indbefattet præmieakkordsystemet, indføres, maa der paa forhaand være truffet nærmere overenskomst angaaende reglerne for samme mellem hvert enkelt verksted og vedkommende arbeidergrupper eller mellem hovedorganisationerne.

c) Akkordprisen fastsættes eller forandres gennem fri forhandling mellem arbeidsgiveren eller dennes repræsentant og den eller de arbeidere, hvem de paagjældende akkorder tilbydes, uden at dette forhindres ved aftaler i hovedorganisationer, klubber eller andre samlinger af arbeidere. Det er dog akkordtageren eller akkordtagerne tilladt at konferere med sine arbejdskamerater om prisen.

d) Akkordprisen skal saavidt mulig fastsættes førend arbeidet paabegyndes. Dog kan ved nye akkorder, naar parterne derom er enige, akkordprisens fastsættelse ske nogen tid efterat arbeidet er paabegyndt. Opnaaes ikke enighed om prisen, betales efter timeløn. Iøvrigt er arbeiderne ved alle akkorder garanteret sin timeløn undtagen ved akkorder, der udføres efter en af begge parter fastsat pristarif. Ved akkorder skal det være verkstedet forbeholdt

at lade flere arbejdere deltage i akkorden end oprindelig forudsat. Ifald aftale herom ikke paa forhaand er truffet, og overskuddet i forhold til den anvendte tid derved blir mindre, skal akkordprisen efter overenskomst forhøies.

e) De nuværende akkordpriser, der hidtil erfaringsmæssig har gaaet med rimeligt overskud, kan ikke forlanges forhøiet, saalænge overenskomsten varer.

f) Ved fabrikmæssig produktion og for arbejde, som egner sig dertil, bør saavidt mulig fæste tarifer for saadant arbejde søges istandbragt, og skal dette ske gennem forhandlinger mellem vedkommende arbejdsgiver eller dennes repræsentant og de af vedkommende verksteds arbejdere eller grupper, hvem tarifen vedrører. Opnaaes ikke enighed mellem disse, kan sagen henvises til behandling mellem de stedlige organisationer eller hovedorganisationerne.

g) Akkordtarifer skal som regel være gjældende for mindst 2 aar ad gangen og kan ikke opsiges af nogen af parterne med kortere varsel end 3 maaneder. Indfører verkstedet nye eller forbedrede arbejdsmetoder eller arbejdsmaskiner, kan forandring af tarifsatser ske uden ovennævnte opsigelse.

h) Ved fællesakkorder erholder arbejderne andel i overskuddet i forhold til sin timeløn og det antal timer, de har deltaget i akkorden. Udregning foretages paa kontoret.

i) Hvis en arbejder, der indehar en akkord eller arbejder i fællesakkord, opsiger sin plads eller blir opsagt, har han ret til muligt overskud i forhold til sin timeløn og anvendt tid. Saadant overskud betales dog først, naar akkorden er færdig og opgjort. Iøvrigt udbetales akkordoverskud senest 2den lønningsdag efterat akkorden er afleveret fra vedkommende arbejder og godkendt af verkstedet.

k) Forlanges akkordarbejde udført paa overtid, erholder arbejderen udbetalt i tillæg til akkordoverskuddet den stipulerede overtidsprocent paa sin timeløn. Undtagelsesvis kan anden aftale træffes.

l) Ved afslutning af enhver akkord skal der udfærdiges en akkordseddel, hvori det omforenede arbeides

omfang saavel som prisen og mulige andre særbestemmelser skal være tydelig angivet.

m) Ved ethvert verksted skal der føres akkordbog. indeholdende oplysninger om akkordernes omfang og pris, eller ved præmieakkord beregningsmaaden. Arbeidere, der tilbydes et tidligere udført akkordarbejde, skal, om de saa maatte ønske, have anledning til gennem denne bog at gøre sig bekendt med resultatet af den tidligere akkord. Akkordsedlernes opbevaring paa kontoret kan træde istedetfor akkordbogen.

n) Ved Laxevaags maskin- og jernskibsbyggeri i Bergen og Stavanger støberi og dok i Stavanger, hvor arbeidsformænd deltager i fællesakkorder, skal indtil 3 arbejdere af vedkommende akkordlag og opnævnte af dette være med i akkordens afslutning. Arbeidsformanden skal kun have andel i overskuddet og i forhold til hans timeløn og det antal timer, han har deltaget i akkorden. Hvis alle parter derom er enig, kan formandens andel i overskuddet beregnes efter en bestemt procentsats. Udregning og udbetaling foretages paa kontoret, og skal akkordlisten være tilgængelig for deltagerne.

§ 7.

Ordinær arbejdstid.

a) Den ordinære arbejdstid skal høist være 57 timer pr. uge. Den daglige arbejdstid lægges i tiden mellem kl. 6 morgen og kl. 6 aften de første 5 virkedage i ugen, og lørdag i tiden mellem kl. 6 morgen og kl. 2 eftm.

b) Inddelingen af tiden indenfor denne ramme ordnes ved hvert enkelt verksted inden 2 uger efterat overenskomsten træder ikraft. Ved fastsættelsen af arbejds- og hviletider skal der forhandles med vedkommende arbejdere.

c) Forsaavidt enighed om tidsinddelingen ikke opnaaes, skal følgende inddeling blive gjældende: De første 5 virkedage i ugen kl. 6 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$, 9—1 og 2—6. Lørdage kl. 6 $\frac{1}{2}$ —9 og 9 $\frac{1}{2}$ —2.

Overtidsarbeide og natskift.

a) Overtidsarbeide og natskift skal kunne finde sted i den udstrækning, som verkstedernes rationelle drift eller specielle arbeiders udførelse nødvendiggjør, uden at dette efter aftale i hovedorganisationer, klubber eller grupper kan negtes.

b) Man er dog enig om, at overtidarbeidet bør indskrænkes til det mindst mulige og isærdeleshed, at det ikke overdrives overfor den enkelte arbeider. Saaledes skal der ikke af nogen arbeider kunne forlanges udført mere end høist 24 timers arbejde i træk og heller ikke mere end høist 30 timers overtidarbeide i løbet af 4 paa hinanden følgende uger, medmindre vedkommende arbeider dertil er villig. Undtagelse herfra danner:

1. Arbeide, der er nødvendigt for driftens regelmæssige gang.
2. Presserende reparationer ved fabriker rullende jernbanemateriel eller rutegaaende skibe.
3. Prøveture.

Ogsaa indenfor rammen af ovennævnte begrænsning skal dog arbeiderne enkeltvis være berettiget til fritagelse for overtidarbeide ved særlige anledninger som møder m. v. samt ogsaa af andre private grunde.

c) Som overtidarbeide regnes alt arbejde udenfor den ordinære arbejdstid med fradrag af den til spinning og hvile medgaaede tid.

d) Overtidsarbeide betales med følgende tillægsprocent: For de to første timer efter endt ordinær arbejdstid i de første 5 virkedage i ugen 25 pct. For arbejde udenfor denne tid og til den ordinære arbejdstids begyndelse om morgenen samt lørdag efterm. 50 pct. For søn- og helligdage*) 50 pct. for arbejde vedkommende verkstedets anlæg og drift og

*) Som søn- og helligdagsarbeide regnes alt arbejde, som udføres fra kl. 6 aften før en søn eller helligdag til næste dags, eller naar 2 eller flere helligdage følger paa hinanden, til den sidste helligdagsaften kl. 10.

100 pct. for andet arbejde. For afbrudt natarbeide*)
100 pct. Hvor der arbeides med dobbelt skift, betales
natskiftet som for overtid- og natarbeide.

§ 9.

Arbeide udenfor verkstedet.

a) Sendes arbejdere længere bort, end de med
smelighed kan have nattekvarter i sine hjem, godt-
gjøres dem for den tid, de har arbeidet, men ikke for
reisetid, et tillæg af 10 pct. For overtidarbeide be-
tales forøvrigt procenter som ved verkstedet. Reisetid
godtgjøres efter ordinær dagtid, ogsaa helligdage, uden
tillæg for nat. Reiseudgifter (2den klasse dampskib
og 3die klasse jernbane) betales efter regning.

b) Paa arbejdsstedet skal arbeideren af verk-
stedet eller af bestilleren skaffes ordentlig kost og
logi. Hvis ikke dette gjøres, skal arbeideren enten
faa sine udgifter dækket ifølge regning, eller der skal
betales en fast godtgjørelse af kr. 2,00 pr. døgn.
Der skal paa forhaand meddeles arbeiderne, hvilken
af disse ordninger blir at anvende.

§ 10.

Attester.

Naar en arbeider forlader et verksted, enten dette
sker efter eget ønske eller han blir opsagt, uanseet
af hvilken grund, erholder han en bevidnelse for,
hvor længe han har arbeidet paa stedet. Bevidnelsen
skal kun indeholde:

1. Navn.
2. Naar begyndt paa verkstedet.
3. Naar sluttet (uden anførelse af aarsag).
4. Fag.
5. Timeløn, da han forlod sit arbejde.

§ 11.

Arbeidernes tillidsmænd.

a) De tillidsmænd (klubformænd og gruppefor-
mænd), som er valgt af arbeiderne, anerkjendes som

*) Ved afbrudt natarbeide forstaaes arbejde, der paabegyndes
efter kl. 9 aften og som ikke varer længere end til kl. 4
morgen.

repræsentanter og talsmænd for de organiserede arbejdere. Disse tillidsmænd blir at vælge blandt de anerkjendt dygtige arbejdere, der saavidt gjørlig har arbeidet de to sidste aar ved verkstedet.

b) Tillidsmændene er forpligtet til saavel overfor sin organisation som overfor arbejdsgiveren at gjøre sit bedste for at vedligeholde et roligt og godt samarbeide paa arbejdsstedet.

c) Tillidsmændene skal, naar de som saadanne har noget at fremføre, henvende sig direkte til verkstedets bestyrer eller i hans fravær til den, han dertil bemyndiger.

d) De arbejdere, der er valgt til tillidsmænd, indtager forøvrigt ingen særstilling ved verkstedet.

§ 12.

Sygekasseordningen.

Indtil en lov om sygeforsikring træder i kraft skal arbejdere, der legitimerer at være medlemmer af et forbunds sygekasse, være fritaget for at tilhøre vedkommende verksteds eller anden bestemt sygekasse. En af arbejderne dertil udseet tillidsmand ved verkstedet skal være forpligtet til at holde verkstedet regelmæssig underrettet om, hvilke arbejdere af den grund er fritaget for træk af sygekassekontingent.

§ 13.

Lærlinge og gutter.

Man er enige om, at lærlinge og gutter saavidt gjørligt erholder den bedst mulige uddannelse og fortsætter ved samme verksted i læretiden.

Almindelige bestemmelser.

§ 14.

Arbejdsgiverne anerkjender arbejderens ret til efter egen vilje at være eller ikke være medlem af en fagforening, ligesom Norsk jern- og metalarbejderforbund anerkjender den samme ret for arbejdsgiverne.

§ 15.

Enhver arbejdsgiver har ret til at anvende arbejdere, mænd eller kvinder, uden hensyn til, hvorvidt vedkommende er medlem af fagforening eller ikke, og kan streiker ikke iverksættes med det formaal at tvinge nogen ind i organisationen. Paa sin side skal en arbejdsgiver ikke kunne nægte at anvende nogen arbeider af den grund, at vedkommende er medlem af en fagforening.

§ 16.

a) Arbejdsgiverne skal have fuld frihed til at bestemme antallet af de arbejdere, der skal anvendes ved hvert arbejde, ligesom de uhindret skal kunne anvende de maskiner og de arbejdsmetoder, som de finder tjenlige. Ligeledes skal de have fuld frihed til at anvende de arbejdere, som de anser egnet til at betjene maskinerne eller udføre foreliggende arbejde.

b) Naar en arbeider blir sat til at betjene flere maskiner, skal han dog betales et passende tillæg efter nærmere overenskomst. Herfra undtages dog betjening af automatmaskiner.

§ 17.

Det er arbejdernes pligt ikke uden gyldig grund at forsømme den gjældende arbejdstid, endvidere er det enhver arbeiders pligt at udføre saa meget og godt arbejde, som hans evner og duelighed tillader og at udnytte arbejdsmaskinerne fuldt ud.

§ 18.

I arbejdsgiverens og arbeiderens gjensidige ret til opsigelse skal ingen organisation kunne gribe ind.

Dog har organisationerne gjensidig paataleret, forsaavidt der forekommer opsigelser, hvis foranledning formenes at stride mod nærværende overenskomst.

§ 19.

De verksteder, som denne overenskomst omfatter, forpligter sig til ikke at ansætte nogen arbeider til verkstedets regelmæssige arbejde paa ringere betingelser hvad angaar mindsteløn, akkordarbejde og ar-

beidstid, end hvad der i denne overenskomst er fastsat. Arbeidere, der antages paa arbejdssted udenfor verkstedet, berøres ikke af denne overenskomst.

§ 20.

Nærværende overenskomst, der træder ikraft 15. april 1907 er uforandret gjældende til 31. marts 1911, og skal derefter gjælde 1 aar ad gangen, ifald den ikke opsiges med 4 maaneders forudgaaende varsel. Opsigelsen maa være skriftlig og ledsaget af begrundelse. Naar opsigelse sker, skal repræsentanter for hver af organisationerne senest 2 maaneder før overenskomstens ophør træde sammen til underhandling om eventuel fornyelse. Ifald et enkelt af forbundene opsiges overenskomsten, skal imidlertid Norsk arbejdsgiverforenings centralstyre paa verkstedernes vegne have ret til inden en maaned derefter at opsiges overenskomsten med de øvrige forbund. Den samme ret skal de øvrige forbund have, ifald Norsk arbejdsgiverforening paa sin side opsiges overenskomsten med et enkelt forbund.

§ 21.

Overenskomsten omfatter for tiden følgende be-
drifter:

1 Norsk arbejdsgiverforenings *Nordenfjeldske distrikt*: 1. A/s Henrik Møller metalvarefabrik. 2. Trondhjems mek. verksted. 3. Ørens mek. verksted. 4. Det nordenfjeldske dampskibsselskabs reparationsverksted. 5. Trondhjems elektr. bureau. 6. A/s Aalesunds mek. verksted. — *Vestenfjeldske distrikt*: 7. Bergens mek. verksted. 8. Laxevaags verk. 9. Mjellem & Karlsen. 10. Wingaards jernstøberi. 11. Laxevaags maskin- og jernskibsbyggeri. 12. Teknisk bureau ltd. — *Stavanger distrikt*: 13. Stavanger beslagfabrik. 14. Stavanger støberi & dok. 15. Stavanger jernstøberi. 16. A/s Stavanger blikemballagefabrik. 17. W. Nessler, rørlægger og mekanisk verksted. 18. Rosenbergs mek. verksted. 19. Sandnes mek. verksted. — *Østnfjeldske distrikt*: 20. Brødr. Refsums støberi & mek. verksted. 21. Brødr. Andersen & Krussand. 22. Drammens jernstøberi & mek. verksted. 23. Drammens armaturfabrik. 24. A/s Eidsfos verk. 25. H. Henriksens mek. verksted, Tønsberg. 26. Kaldnes patentslip, Tønsberg. — *Smaalenske distrikt*: 27. Fredrikstad mek. verksted. — *Sildensfjordens distrikt*: 28. Kragerø jernstøberi & mek. verksted. 29. De forenede norske laase- og beslagfabriker, Skien. — *Op-
landske distrikt*: 30. A/s Hamar jernstøberi og mek. verksted. 31. A/s Aadalsbrug. — *Kristiania distrikt*: 32. N. Jacobsens elektr. verksted. 33. Wingers elektr. verksted. 34. Rodeløkkens anaskinverksted. 35. Brødr. Nullmeyers maskinverksted. 36. For-

tuna mek verksted. 37. Kr a kunst- og metalstøberi 38. A/s Elektr. bureau. 39. De forenede norske laase- og beslagfabriker. 40. E. Sunde & co 41. Kværner brug. 42. A/s Thunes mek. verksted 43. Nylands verksted 44. Norsk elektr aktiebolag. 45. Akers mek. verksted 46. A/s Skabo jernbanevognfabrik 47. Brødr Sundt. 48. A/s Akerselvns maskinverksted 49. A/s Chr. a staalverk. 50. Vulkan jernstøberi og mek verksted 51. Stabells jernstøberi og aducerverk. 52. P. A. Lundberg. 53. Kampens mek. verksted 54. Bryn jernstøberi 55. Myrens mek verksted. 56. L. H. Hagen & co 57. G. W. Linnekogel & søn. 58. Christian Wisbech. 59. Strømmens mek verksted. 60. H. P. Andresen & co.s mek verksted og jernstøberi 61. Eureka mek. verksted. 62. Brown Boveri, Norsk elektricitets aktieselskab. 63. Norsk aktieselskab Siemens Schuckert 64. Den norske naglefabrik. 65. Kampens skrue- & møttrikfabrik.

§ 22.

lfald nogen bedrift af samme art som de, der omfattes af denne overenskomst og staar udenfor Norsk arbejdsgiverforening, i løbet af overenskomstens varighed indmelder sig i foreningen, skal overenskomsten straks gjøres gjældende ogsaa der. For saa vidt saadanne verksteder har længere arbejdstid end § 7 bestemmer, forhandles der mellem organisationerne om lønstillæggets størrelse i forbindelse med arbejdstidens forkortelse.

Spørgsmaalet om, hvilken gruppe bedriften skal tilhøre ifølge § 3, samt i tilfælde lønstillæg, afgjøres ligeledes ved forhandling mellem hovedorganisationerne.

Hvis forhandlingerne ikke fører til noget resultat, afgjøres spørgsmaalet ved voldgift.

Overenskomst

angaaende forhandlinger og voldgiftsretter.

§ 1.

Ved enhver konflikt mellem arbejdsgivere og arbejdere, der er medlemmer af resp. „Norsk arbejdsgiverforening“ (N. A.) og „Norsk jern- og metalarbejderforbund“ (N. j. & m. f.), skal der fra disse organisationers side i fællesskab gjøres forsøg paa at udjevne tvisten.

Til dette oiemed skal sagen først forsøges bilagt ved underhandling mellem vedkommende arbejds-

giver og arbejdere (de sidstnævnte ved sine tillidsmænd). Lykkes ikke dette, skal sagen bringes ind for et hertil valgt:

I. Forhandlingsudvalg.

Opnaaes ikke enighed, skal paa de i § 7 nævnte forudsætninger tvisten afgjøres ved en hertil for hver anledning valgt:

II. Voldgiftsret.

§ 2.

Arbeidsstandsning skal ikke finde sted blandt de til organisationerne hørende medlemmer, forinden forhandling har været forsøgt i overensstemmelse med de i §§ 3, 4 og 5 givne bestemmelser.

I. Forhandlingsudvalget.

§ 3.

Til forhandlingsudvalget vælger N. A.'s centralstyre og N. j. & m. f.s hovedstyre, eller de underorganisationer styrerne dertil bemyndiger, hver 2 medlemmer.

Hertil kan ikke vælges vedkommende verksteds funktionærer eller arbejdernes tillidsmænd ved verkstedet.

Ved møderne skal parterne være repræsenteret.

§ 4.

Forhandlingsudvalget, der skal træde sammen senest inden 8 dage efterat skriftlig begjæring herom er fremsat af en af parterne, bestemmer selv sin forretningsorden.

De fremsatte forligstilbud saavel som forhandlingernes endelige resultat bliver at protokollere og underskrive af forhandlingsudvalget.

Udskrift af protokollen tilstilles begge parter.

§ 5.

Parterne har at tilvejebringe de oplysninger og fremstille de vidner, som de selv eller forhandlingsudvalget finder fornødne.

§ 6.

I fald en forhandling ikke har ført til forlig mellem parterne, og adgangen til at afgjøre tvisten ved voldgift ikke efter rimelig tid er bleven benyttet, skal ny forhandling finde sted, ialfald nogen af parterne forlanger det, selv om arbejdsstandsning er indtraadt.

Enhver af parterne kan vælge nye repræsentanter til den fornyede forhandling.

II. Voldgiftsretten.

§ 7.

Voldgiftsret skal nedsættes, naar begge parter er enig derom.

Dersom striden angaaen mellem N. A. og N. j. & m. f. indgaaet overenskomst, skal voldgiftsret nedsættes, naar en af parterne forlanger det.

Voldgiftsretten skal træde i virksomhed inden 12 dage efterat forlangende herom er fremsat.

Dette forlangende fremsættes skriftlig, og de spørgsmål, der kræves afgjort af voldgiftsretten, maa være bestemt formuleret.

§ 8.

Voldgiftsretten bestaar af 7 medlemmer:

Heraf vælger:

N. A.'s centralstyre og N. j. & m. f.'s hovedstyre hver 2 medlemmer, samt parterne hver 1 medlem.

De ovennævnte 6 medlemmer vælger i fællesskab det 7de medlem, der skal fungere som formand, og skal have de til beskikkelse af dommer lovbefalede egenskaber.

I tilfælde af stemmelighed beskikkes formanden af handels- og industridepartementet.

Til medlem af voldgiftsretten kan ingen vælges, der har deltaget i nogen tidligere forhandling ang. sagen.

§ 9.

Over voldgiftsrettens forhandlinger føres protokol, og dens afgjørelse ledsages af fællespræmisser med udtalelse om, hvorvidt afgjørelsen er enstemmig.

Parterne har at tilvejebringe de oplysninger og fremstille de vidner, som voldgiftsretten forlanger.

Retten bestemmer selv, om dens forhandlinger eller dele derat skal være offentlige.

§ 10.

Voldgiftsretten afgjør i hver enkelt sag, om og hvorledes parterne har at bære sagens omkostninger.

§ 11.

Voldgiftsrettens afgjørelse er bindende for begge parter.

§ 12.

Nærværende overenskomst, der træder ikraft 15de april 1907, skal være gjældende til 31te mars 1911 og er fremdeles gjældende 1 aar ad gangen, ifald den ikke opsiges med 3 maaneders forudgaaende varsel.

Dog skal, i tilfælde af at der mellem N. A. og og Arbeidernes faglige landsorganisation oprettes en overenskomst om forhandlinger og voldgiftsretter, denne i alle dele træde istedenfor nærværende overenskomst.

Ifald der ved lov bliver fastsat regler for forhandling og voldgift, bliver nærværende overenskomst at bringe i overensstemmelse med loven.

Nærværende overenskomst indskrænker ikke værktødens eller vedkommende fagforbunds ret til uden forhandling eller voldgift at deltage i en arbejdsstansning, som er dekretet eller godkjendt af Norsk arbeidsgiverforenings centralstyre eller Arbeidernes faglige landsorganisations sekretariat eller hovedstyre.

Kristiania den 15. april 1907.

For Norsk arbeidsgiverforening

Axel Amundsen,
Formand.

For Norsk jern- og metalarbeiderforbund

M. Ormestad,
Formand.

